

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/23/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200115
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1018200115.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobcu: Ing. H. I.Š., narodený XX. I. XXXX, bytom v T., C. Č.. XXX/XA, právne zast.: JUDr. Ing. Branislavom Pechom, PhD., so sídlom v Nitre, Piaristická č. 2, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 20. novembra 2017, číslo KM-OLVS-262/2017/OPK, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. novembra 2018, č.k. 23Sa/17/2018-59, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 12. novembra 2018, č.k. 23Sa/17/2018-59, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 12. novembra 2018, č.k. 23Sa/17/2018-59 postupom podľa § 199 (po správnom podľa § 190 v spojení s § 199 ods. 3; pozn.) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 20. novembra 2017, číslo KM-OLVS-262/2017/OPK, ktorým tento postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 18. júla 2017, Č. p.: SPOU-OSZ-50867-1/2017-VZ. Týmto prvostupňovým správnym rozhodnutím bol žalobcovi podľa § 143x písm. a/, § 143y ods. 1 písm. c/ bod 12, ods. 2, § 31 ods. 1 písm. a/, § 58, § 60 ods. 1,2 a § 81 ods. 3 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) priznaný výsluhový príspevok na dobu troch rokov od 1. mája 2017 do 30. apríla 2020 vo výške 272,83 € mesačne (po odpočítaní dane vo výške 221,00 € mesačne).

2. Krajský súd pri svojom rozhodovaní postupoval v intenciách § 143x písm. a/, § 143y ods. 1 písm. c/

bod 12, § 58 ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 328/2002 Z.z. ako aj postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd mal preukázať, že žalobca nemal námietky voči rozhodnutiu týkajúcich sa výpočtu výšky výsluhového príspevku, z toho dôvodu sa krajský súd výpočtom výsluhového príspevku nezaoberal. Uviedol, že žalobca vo svojej žalobe vzniesol námietku, že napadnuté rozhodnutie je vydané na základe právnej úpravy, ktorú považuje za nesúladnú s Ústavou Slovenskej republiky, pretože pôsobí podľa jeho názoru retroaktívne, pretože došlo v jeho prípade k narušeniu právnych skutočností, ktoré už vznikli počas platnosti a účinnosti zákona, čím došlo k porušeniu práv žalobcu nadobudnutých podľa dovtedy platného ustanovenia a takáto zmena zákonných podmienok nároku na výsluhový dôchodok je podľa jeho názoru neprípustná. Krajský súd v tomto smere dôvodil, že zákon č. 80/2013 Z.z. uznávajúc práva nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zaviedol do budúcnosti nový režim a mechanizmus ich uplatňovania a právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy, priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V danom prípade sa jedná o nepravú retroaktivitu, ktorá je v právnom poriadku Slovenskej republiky prípustná. Nepravá retroaktivita nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje pokiaľ nová právna úprava uznáva práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zavádza do budúcnosti nový režim a mechanizmu uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. Nepravou retroaktivitou sa rozumie, ak skorší zákon uzná skutkové podstaty alebo právne skutočnosti, ktoré vznikli počas účinnosti skoršieho zákona, súčasne však prináša určité zmeny právnych následkov, ktoré s nimi súvisia, pokiaľ tieto právne následky v čase nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte nenastali. Ako to vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 80/2013 Z.z., cieľom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z.z. je vytvoriť legislatívne predpoklady pre zníženie výdavkov na osobitný systém sociálneho zabezpečenia príslušníkov policajného zboru a ostatných zložiek z osobných účtov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a ďalších inštitúcií, ktoré tento systém spravujú. Ďalším zámerom tohto zákona je aj stabilizácia policajtov a profesionálnych vojakov v služobnom pomere a primerane zachováva nároky už založené platným zákonom a nové opatrenia postupne zavádza z hľadiska potrieb úspory a stabilizácie. Zákonom sa zvýšila aj minimálna doba trvania služobného pomeru potrebná na vznik nároku na výsluhový dôchodok z doterajších 15 rokov a 25 rokov s tým, že u policajtov, ktorí do dňa účinnosti zákona splnili podmienku trvania služobného pomeru trvania 15 rokov, vzniknutý nárok sa im zachováva. Pre policajtov, ktorým doteraz nevznikol nárok na výsluhový dôchodok ku dňu nadobudnutia účinnosti novely zákona sa bude doba trvania zvyšovať až na 25 rokov. Žalobcovi vznikol služobný pomer pred dňom 01. májom 2013 a skončil po 30. apríli 2013. Žalobcovi k 30. aprílu 2013 nárok na výsluhový dôchodok nevznikol ani vzniknúť nemohol a ani nová právna úprava účinná od 1. mája 2013 ho nijako reálne nepoškodila z výsluhového zabezpečenia. Podľa § 143aa písm. a/ č. 328/2002 Z.z., podľa ktorého policajt alebo profesionálny vojak, ktorého služobný pomer vznikol pred 01. májom 2013 a skončí po 30. apríli 2013, má nárok na výsluhový dôchodok ak jeho služobný pomer trval najmenej 15 rokov pred 01. májom 2013. Túto podmienku trvania služobného pomeru žalobca k 1. máju 2013 nespĺnil, z toho dôvodu mu nárok na výsluhový dôchodok nevznikol.

4. Vzhľadom na uvedené, nakoľko krajský súd vykonaným dokazovaním nezistil žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by malo byť rozhodnutie žalovaného orgánu zrušené, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 168 SSP tak, že žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

II.

6. Žalobca proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Zotrval na protiústavnosti právnej úpravy zavedenej zákonom č. 80/2013 Z.z., ktorým sa mení a

doplnia zákon č. 328/2002 Z.z., ktorý zmenil ustanovenie § 38 tak, že predĺžil dobu minimálneho trvania služobného pomeru policajta pre vznik nároku na výsluhový dôchodok na 25 rokov. Mal za to, že touto novelou zavedená zmena má znaky pravej retroaktivity, nakoľko došlo k narušeniu právnych skutočností, ktoré už vznikli počas platnosti a účinnosti zákona; došlo k porušeniu práv žalobcu nadobudnutých podľa dovtedy platného ustanovenia.

8. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vec mu vráti na ďalšie konanie.

III.

9. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním zo 16. januára 2019 s tým, že s rozsudkom krajského súdu sa stotožnil; navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

IV.

10. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 25. januára 2019 na vedomie.

V.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

12. Podľa § 100 ods. 1 písm. b/ SSP, správny súd konanie uznesením preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu;

13. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

14. Podľa § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

15. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 20. novembra 2017, číslo KM-OLVS-262/2017/OPK, ktorým tento postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 18. júla 2017, Č.p.: SPOU-OSZ-50867-1/2017-VZ. Týmto prvostupňovým správnym rozhodnutím bol žalobcovi podľa § 143x písm. a/, § 143y ods. 1 písm. c/ bod 12, ods. 2, § 31 ods. 1 písm. a/, § 58, § 60 ods. 1, 2 a § 81 ods. 3 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. priznaný výsluhový príspevok na dobu troch rokov od 1. mája 2017 do 30. apríla 2020 vo výške 272,83 eur mesačne (po odpočítaní dane vo výške 221,00 € mesačne).

16. Žalobca v podanej žalobe namietal protiústavnosť právnej úpravy prijatej zákonom č. 80/2013 Z.z. a nadväzne na to, považujúc rozhodnutie súdu za rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ktoré by mohlo zjednotiť rozhodovaciu činnosť a posilniť právnu istotu v prípadoch podobnej povahy, navrhol, aby krajský súd postupom podľa § 100 ods. 1 písm. b/ SSP prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

17. Z obsahu súdneho spisu a primárne z rozsudku krajského súdu nevyplýva, že by krajský súd o tomto návrhu žalobcu na prerušenie konania rozhodol, i napriek tomu, že to bolo aj v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 162 ods. 3 CSP jeho povinnosťou.

18. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f) SSP zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Najvyšší súd na uvedené procesné pochybenie krajského súdu prihliadol z úradnej povinnosti, nakoľko sa jednalo o povinnosť súdu plynúcu priamo zo zákona.

19. V ďalšom konaní krajský súd rozhodne o návrhu žalobcu na prerušenie konania a zároveň vo veci opätovne rozhodne.

20. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

21. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.